

Сергій КОНДРАТЮК,

методист трудового навчання, технологій лабораторії виховної роботи комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІАЛУ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У 2025-2026 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

У 2025-2026 навчальному році буде реалізовано потенціал технологічної освітньої галузі шляхом впровадження змін до організації навчання в ЗЗСО та підходів до вивчення змісту освіти. Наголос робиться на формуванні творчого та критичного мислення учнів, а також на набутті ними компетентностей, необхідних для успішної діяльності у сучасних умовах. Подаємо **перелік модельних і навчальних програм для викладання предметів технологічної освітньої галузі.**

Викладання навчальних предметів у 2025-2026 навчальному році відбуватиметься на таких модельних програмах з технологій і навчальними програмами з трудового навчання:

5-6 класи (навчальний предмет «Технології»):

- Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М., наказ МОН від 12.07.2021 № 795).

- Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М., наказ МОН від 12.07.2021 № 795).

- Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кільдеров Д.Е., Мачача Т.С., Юрченко В.В., Луп'як Д.М., наказ МОН від 12.07.2021 № 795).

- Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Туташинський В.І., наказ МОН від 12.07.2021 № 795).

7-8 класи (навчальний предмет «Технології»):

- Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автор Туташинський В.І., наказ МОН від 24.07.2023 № 883).

- Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти (автор Мачача Т.С., наказ МОН від 24.07.2023 № 883).

- Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М., наказ МОН від 16.08.2023 № 1001).

- Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Гащак В.М., наказ МОН від 27.12.2023 № 1575).

- Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» (автори Терещук А. І., Кліш О. М., Мороз О. О., наказ МОН від 10.09.2024 № 1279).

9 клас (навчальний предмет «Трудове навчання»)

- Навчальна програма з трудового навчання для закладів загальної середньої освіти 5-9 класи» (автори: Терещук А.І., Бурдун В.В., Дятленко С.М., Павич Н.М., Гащак В.М., Медвідь О.Ю., Палій Ю.В., Крімер В.В., Лещук Р.М., Палійчук М.Д., Ходзицька І.Ю.; наказ МОН від 07.06.2017 № 804).

10-11 класи (навчальний предмет «Технології»):

- Навчальна програма «Технології 10-11 класи (рівень стандарту)» (автори: Терещук А. І., Боронович

Н. І., Боровик Д. В., Гащак В. М. ін.; наказ МОН від 23.10.2017 № 1407).

- Навчальна програма «Технології 10-11 класи (профільний рівень)» (16 програм різних авторів, наказ МОН від 23.10.2017 № 1407).

7-11 класи («Креслення»)

Опанування основами графічної грамоти відбувається переважно як елемент проєктної діяльності учнів на уроках трудового навчання, технологій. Разом з тим, вивчення предмета може відбуватися іншими способами:

- у спеціалізованих школах з поглибленим вивченням предметів технічного (інженерного) циклу у 7-8 класах – за навчальною програмою «Креслення. 7-8 класи» (автори: Сидоренко В.К., Дятленко С.М., Гедзик А.М.; лист ІМЗО від 25.09.2018 № 22.1/12-Г-904);

- як курс за вибором у 8-11 класах – за навчальною програмою «Креслення» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сидоренко В.К., Дятленко С.М., Гедзик А.М.; лист Міністерства освіти і науки України від 19.11.2013 №1/11-17679);

- як курс за вибором «Професійні проби» для учнів 8-11 класів – за навчальною програмою «Технічне креслення на базі комп'ютерних програм» (автори Шестаковський Л.Л., Ткаченко А. М.; лист ІМЗО від 09.06.2020 № 22.1/12-Г-346);

- технологічний профіль у 11 класі – за навчальною програмою «Креслення. 11 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сидоренко В.К., Дятленко С.М., Гедзик А.М.; лист ІМЗО від 25.09.2018 № 22.1/12-Г-906).

Особливості викладання технологій у 5-8 класах

Вивчення навчального предмета «Технології» у 5-8 класах здійснюється відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, що визначають обов'язковий мінімум змісту освіти, вимоги до здійснення освітнього процесу та до рівня освіченості учнів загальноосвітніх шкіл. Державний стандарт визначає ключові компетентності та наскрізні уміння, що мають набути учні на кінець певного циклу навчання та досягнення яких обов'язкових результатів навчання мають досягнути учні.

Зміст предметів технологічної освітньої галузі,

методи навчання та оцінювання успішності спрямовані на реалізацію творчого потенціалу учнів/учениць, формування у них технічного та критичного мислення, формування умінь використовувати засоби сучасних технологій і дизайну, розвиток здатності до підприємливості, інновацій, партнерської взаємодії. Важливим є формування умінь з використання техніки і технологій, розвиток технологічної та інженерної компетентностей учнів, набуття практичних умінь для застосування в повсякденному житті.

На уроках технологій учні/учениці повинні отримати базові знання не тільки з технологій виготовлення виробу, а й набути навичок проєктування, засвоїти основи графічної грамотності, вміти оцінювати та презентувати власну діяльність, застосовувати

Рекомендації щодо викладання навчальних предметів у 2025/2026 навчальному році: пріоритетні зміни та підходи

декоративно-ужиткове мистецтво для оздоблення виробів, використовувати набуті компетенції для задоволення власних потреб у побуті.

На сьогодні розроблено 4 модельні програми для 5-6 класів і 5 модельних програм для 7-9 класів. Модельну навчальну програму, за якою учні будуть навчатися протягом певного циклу базової середньої освіти (адаптаційного у 5-6 класах, базового предметного навчання у 7-8 класах), обирає виключно учитель/учителька технологій. Рекомендується обирати її в залежності від освітніх потреб учнів, матеріальної бази майстерні, методичного забезпечення, що відповідає програмі, власних знань та умінь тощо. Ця компетенція належить виключно педагогічному працівнику, який несе відповідальність за якість досягнень учнів, що прописані у форматі очікуваних результатів навчання у програмі.

Потрібно обов'язково дотримуватися вимоги щодо обрання модельної навчальної програми на весь цикл загальної середньої освіти. Програму не можна змінювати при переході одних і тих же учнів/учениць із 5 до 6 класу, а також після закінчення 7 класу при переході до 8 і в майбутньому – до 9 класу. Тому, обравши у 7 класі модельну програму одного автора не можна викладати у 8 класі за програмою іншого автора. Цей же принцип діє і для викладання у 5-6 класах. При цьому, учитель має право обирати модельну програму іншого автора/авторського колективу для викладання у класах, що тільки розпочинають навчання на адаптаційному у 5 класі чи базовому предметному циклі у 7 класі.

Звертаємо увагу, що у класах, які поділяються на групи з обслуговуючих чи технічних видів праці, учителі кожної групи можуть обирати модельну навчальну програму незалежно від один одного, тобто різних авторів.

Слід пам'ятати, що модельна навчальна програма визначає зміст та різновиди діяльності учнів з технологій, але не визначає кількості годин на вивчення тем. Тому обов'язково потрібно на її основі самостійно розробляти навчальну програму, в якій зазначити кількість годин на опанування учнями модулями, порядку вивчення тем і способи діяльності школярів під час занять. Передбачається, що учитель, розробляючи навчальну програму має право вносити у зміст до 20 % змін.

Навчальна програма потребує затвердження педагогічною радою закладу освіти. Проте автори модельних програм можуть на основі власної модельної програми розробляти для учителів навчальні програми. Таких програм на даний час існує лише одна – за модельною програмою Гащак В.М., яку можна скачати із сайту МОН України за посиланням: <https://surli.cc/agaguc>. Ця навчальна програма затверджена наказом МОН, а тому не потребує затвердження педагогічною радою освітнього закладу.

Організація освітнього процесу передбачає адаптацію до умов воєнного стану: забезпечення безпечних умов навчання, використання змішаних форм навчання (онлайн та офлайн), а також здійснення підтримки психологічного стану учнів. Учитель повинен уважно спостерігати за емоційним станом дітей і при виявленні проблем пропонувати допомогу.

Неприпустимою є заміна уроків трудового навчання, технологій іншими навчальними предметами після закінчення повітряної тривоги. Учитель повинен прагнути, щоб учні в повній мірі опанували очікуваними результатами, прописаними в модельній програмі для кожного класу, повністю виконати програму, не допускаючи пропусків занять.

У змішаних групах учитель повинен обирати **різні технології** виготовлення виробу – **окремо для дівчат і окремо для хлопців**. Цей принцип не стосується тих проєктів, виконання яких здійснюється

однією технологією. Лише в такому випадку всі учні виготовляють об'єкт праці однією технологією. Разом з тим, якщо учень/учениця мають бажання навчитися виготовляти виріб технологією, яка притаманна іншій гендерній групі, то викладач зобов'язаний надати таку можливість. Якщо така ситуація трапилася під час навчального року у окремих групах, наприклад, у групі учениць, що опановують обслуговуючі види праці чи у групі учнів з технічних видів праці, то перехід до іншої групи можливий тільки в наступному навчальному році. Про це пишеться відповідна заява із проханням до адміністрації школи.

Для навчання учнів з особливими освітніми потребами потрібно застосовувати особистісно орієнтований підхід, створювати відповідні умови для їх соціалізації, надаючи можливість опанувати доступними для них знаннями і вміннями. Така категорія дітей потребує особливої уваги при використанні для роботи ручних інструментів, а також при оцінюванні їх навчальних досягнень. З особливостями здійснення навчання такої категорії дітей можна ознайомитися, скачавши файл із нормативною документацією для 2025-2026 навчального року за посиланням: <https://surli.cc/cfioln>, а також, перейшовши за посиланням <https://surli.cc/acseht> на сайт Міністерства освіти.

Предмети технологічної освітньої галузі мають такі **особливості викладання**:

1. Спрямованість навчання на формування ключових і предметних компетентностей відповідно до описаних очікуваних результатів модельних навчальних програм.

Учні повинні засвоїти не тільки знання та набути практичних навичок їх застосування, а й бути компетентними в певних видах діяльності, демонструвати готовність використовувати знання і вміння для вирішення проблем чи конкретних завдань, особливо у нестандартних ситуаціях.

2. Проєктно-орієнтоване навчання, що здійснюється за алгоритмом (етапами, стадіями, кроками), які описані авторами модельних навчальних програм.

Звертаємо увагу, що у різних модельних програмах для виконання учнівського проєкту пропонуються різні підходи, а тому потрібно застосовувати саме їх. Тобто, саме той алгоритм дій учнів при виконанні творчого учнівського проєкту, який описав автор програми. А також виконувати таку кількість учнівських проєктів, яку рекомендує автор.

На уроках також доцільно поєднувати індивідуальні та групові форми роботи, оскільки це сприяє розвитку як особистої відповідальності за результат, так і навичок співпраці. Індивідуальна робота дає змогу кожному учневі виявити власний творчий потенціал, самостійності мислення та рівень підготовки, тоді як групова – формує командну взаємодію, вчить домовлятися, розподіляти обов'язки, брати на себе відповідальність за виконання своєї частини роботи та разом знаходити оптимальні рішення поставлених завдань. Використання учителем поєднання обох форм організації діяльності учнів на уроці підвищує ефективність формування компетентностей.

У 5-6 класах, як правило, учнями здійснюються індивідуальні проєкти, а в 7-9 класах учитель повинен активно впроваджувати групові. При цьому, чим старшого віку учні, тим більш самостійною повинна бути їх діяльність.

Передбачається, що виконання практичної роботи на уроці повинно становити не менше 70 % від загального обсягу часу. Опанування теоретичним матеріалом рекомендується набувати під час практичної діяльності учнів, не розподіляючи урок на теоретичну і практичну частини, широко впроваджуючи у власну педагогічну практику діяльнісний підхід.

У 7-8 класах доцільно впроваджувати обробку різноманітних матеріалів, виходячи за межі звичних –

таких, як деревина, метали, тканина. Варто показати дітям багатство можливостей виготовлення виробів із кераміки, пластику, полімерних матеріалів тощо, а також використання нетрадиційних видів обробки і технологій. Доцільно використовувати також технології апсайклінгу і ресайклінгу. Разом з цим варто впроваджувати у практику викладання традиційні для регіону проживання види декоративно-прикладного мистецтва. Для цього можна запрошувати на заняття місцевих народних умільців для проведення майстер-класів та передачі власного досвіду наступному поколінню.

3. Оцінювання навчальних досягнень учнів має бути формувальним, з акцентом на процес навчання та широко використовуючи мотиваційно-стимулюючу і коригуючу функції оцінювання.

Рекомендуємо обов'язково оцінювати всю практичну діяльність учнів за групами результатів і у відповідності до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць. Скачати критерії оцінювання, а також роз'яснення Міністерства освіти щодо оцінювання результатів навчання відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти можна за посиланням <https://surl.li/uusqec>. Рекомендуємо також переглянути фрагмент вебінару МОН за посиланням <https://surl.li/cc/niirxa>, в якому відображена найважливіша інформація про особливості оцінювання.

4. Застосування сучасних комп'ютерних технологій, що сприяє розвитку цифрової грамотності учнів, формує навички використання сучасних технологій. Наприклад, для конструювання виробів рекомендується по можливості здійснювати 3D-моделювання, використовувати графічні редактори, спеціалізовані комп'ютерні програми та онлайн-платформи.

Сучасний учитель технологій повинен гувати дітей до майбутнього життя в цифровому світі, а тому намагатися робити акцент на цифрових інструментах там, де тільки це можливо. Наприклад, використовувати комп'ютер для STEM-освіти з допомогою наборів Arduino тощо. Але це не означає, що потрібно відкинути традиційні технології обробки матеріалів ручними та електрифікованими інструментами. Навпаки, сучасні технології роблять традиційні способи обробки матеріалів більш ефективними.

5. Особливу увагу слід приділяти дотриманню правил безпеки праці, виробничої санітарії та особистої гігієни під час практичних занять. Сюди ж належить безумовне дотримання вимоги щодо перебування у сховищі під час повітряних тривог.

Життя людини безцінне, а тому педагог повинен зробити все для недопущення небезпечної ситуації та травмування дітей. Це означає, що під час уроку не можна залишати учнів одних у майстерні. Учитель повинен під час уроку стояти, а не сидіти, щоб у полі зору знаходилися всі вихованці. Не можна допускати до роботи дітей, яким не проведено інструктаж з охорони праці. Не можна давати працювати на обладнанні, яке не призначене для роботи дітьми (наприклад, електроточило), або яке не відповідає їхньому віку чи можливостям (наприклад, ручний фрезер). Учитель не повинен давати виконання такої практичної роботи вдома, яка вимагатиме застосування інструментів.

Передбачається, що на кожному уроці технологій здійснюється практична робота. Якщо це відбувається із застосуванням інструментів, обладнання чи верстатів, то після обов'язкового проведення інструктажів з охорони праці, повинен бути запис у класному журналі після відповідної теми уроку. На початку ж виконання творчого учнівського проєкту після проведення інструктажів обов'язково має бути запис про це у журналі обліку реєстрації інструктажів з охорони праці. Наголошуємо, що записувати інформацію про проведення інструктажів з ОП потрібно у журналах з ОП, а не БЖД.

Особливості розроблення календарно-тематичних планів

Розроблення календарно-тематичного плану з технологій передбачає створення спочатку навчальної програми на основі відповідної модельної навчальної програми. Важливою відмінністю навчальної програми є те, що педагог самостійно визначає кількість годин, необхідних для опанування змісту кожного модуля, розділу чи теми. Рекомендується також конкретизувати тематику учнівських проєктів, передбачених для виконання в певних класах, визначити їх технології виготовлення, а також забезпечити відповідність цих проєктів віковим особливостям учнів та освітнім цілям.

Перед складанням календарно-тематичного плану потрібно уважно опрацювати вступну частину навчальної програми. Звертаємо увагу, що кожна модельна програма має специфічні особливості. Наприклад, для 7-9 класів у більшості модельних програм передбачено інші етапи виконання проєктів, підходи до вибору технологій, а також іншу кількість проєктів у межах одного модуля, порівняно з програмами для 5-6 класів. Це вимагає від учителя безумовного дотримання цих вимог.

Звертаємо увагу, що у відповідності з рекомендаціями Міністерства освіти календарно-тематичне планування учителі складають у довільній формі. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних планів та поурочних планів-конспектів є індивідуальною справою вчителя/вчительки. А встановлення універсальних стандартів таких документів у межах закладу освіти, міста, району чи області не передбачено законодавством.

Але для полегшення цього процесу викладачам технологій, подаємо орієнтовний зразок **структури календарно-тематичного планування на I семестр**:

№	Дата	Зміст уроку	Види навчальної діяльності	Групи результатів	Примітки
Модуль 1: ... Назва проєкту: ... Технологія виготовлення: ...					
Очікувані результати: ...					
1					
2					
3					
...					
8					
Модуль 2: ... Назва проєкту: ... Технологія виготовлення: ...					
Очікувані результати: ...					
9					
10					
11					
...					
16					

У темах занять потрібно зазначати не лише етапи виконання учнівських проєктів та прописування тем із навчальної програми, але й формулювати власні теми, що відображають особливості обраної технології виготовлення виробу, послідовність виконання операцій, використання матеріалів та інструментів.

Необхідно критично аналізувати календарно-тематичні плани, розміщені у відкритому доступі в мережі Інтернет. Більшість з них відображають суб'єктивне бачення окремих авторів, можуть містити методичні неточності та не завжди відповідають чинним модельним програмам. Використовуючи такі календарні плани, педагог повинен обов'язково перевірити їх відповідність обраній модельній програмі, адаптувати назви проєктів і тем занять до потреб здобувачів освіти та власного педагогічного підходу.

Організація учнівської проєктної діяльності у 5-9 класах має базуватися на вікових особливостях здобувачів освіти, їхніх інтересах, освітнім вимогам щодо формування навчальних та життєвих компетентностей.

У 5-6 класах рекомендується добирати тематику учнівських проєктів з урахуванням особистих уподобань учнів, акцентуючи увагу на виготовленні виробів, які матимуть практичне застосування в побуті та будуть особисто важливими для дітей. Такий підхід сприяє підвищенню мотивації до навчання та розвитку відповідального ставлення до результатів своєї діяльності.

У 7 класі доцільно поступово орієнтувати учнів на виготовлення виробів, призначених для використання іншими людьми: членами родини, закладом освіти, громадою або на потреби оборони країни – зокрема, для військових ЗСУ, що відповідає патріотичному вихованню здобувачів освіти.

Проєктна діяльність в 8-9 класах має бути більше спрямована на розвиток самостійності учнів. Рекомендується заохочувати їх до самостійного пошуку інформації, використання нетрадиційних матеріалів, експериментування з новими підходами та технологіями виготовлення виробів. На цьому етапі важливо створювати умови для самореалізації, творчості та підприємливості.

Особливості оцінювання результатів навчання учнів

Ключовим завданням учителя на кожному занятті є створення сприятливого освітнього середовища, яке мотивує учнів до активного пізнання. Основна роль педагога полягає не в передачі знань, а в організації умов для їх самостійного набуття учнями, особливо учнями 8-11 класів. Ефективним інструментом у цьому процесі є формувальне оцінювання, яке не лише підтримує учня на шляху до успіху, а й дозволяє педагогу своєчасно коригувати освітню діяльність: як учнівську, так і власну професійну.

Під час добору тем проєктів рекомендується залучати учнів і, за можливості, їхніх батьків до обговорення та прийняття рішень. Це сприяє підвищенню зацікавленості дітей у навчанні, відповідальності за якість виконаної роботи та мотивації до набуття нових знань і вмінь. Доцільним є аналіз використання учнями виготовлених виробів в минулих роках із метою коригування тем проєктів у наступних класах і для задоволення реальних інтересів та потреб учнів. Виготовлення виробу тільки для опанування навичками роботи інструментами та відповідними технологіями без особистої зацікавленості дітьми у результатах праці недопустимо.

Відповідно до проєктної технології перед початком роботи над новим проєктом необхідно спільно з учнями визначити чіткі критерії оцінювання його результатів. Ці критерії потрібно розміщувати на стенді в навчальній майстерні, або іншому у доступному місці разом із критеріями оцінювання навчальних досягнень і використовувати для самооцінки під час презентації результатів праці в кінці виконання проєкту.

На початку нового навчального року учнів ознайомлюють з критеріями оцінювання. Але перед цим доцільно їх сформулювати у більш доступній для розуміння учнями формі. Наприклад, що учні повинні знати і що уміти, щоб отримати оцінку відповідного рівня.

З кожним наступним проєктом педагог має поступово розширювати зону відповідальності учня за всі етапи його реалізації. Це передбачає самостійне виконання таких дій, як пошук аналогів виробів, формування банку ідей, розробка власної конструкції, складання плану послідовності виготовлення, вибір матеріалів, інструментів та оздоблення, здійснення самоконтролю і самооцінювання тощо.

Орієнтовний зразок виставлення оцінок у класному журналі

№	Прізвище, ім'я учня	02/09	02/09	09/09	16/09	...	...	Тематична ГР1	Тематична ГР2	Тематична ГР3	Тематична ГР4	...	...	...	Тематична ГР1	Тематична ГР2	Тематична ГР3	Тематична ГР4	ГР 1	ГР 2	ГР 3	ГР 4	І семестр
1	А...																						
2	Б...																						
3	В...																						
...																							
		ГР1	ГР3	ГР3	ГР4	...	...					...	...	...									

Модуль 1
1 проєкт

Модуль 2
2 проєкт

Міністерство освіти і науки вказує, що **оцінювання результатів навчання на уроках технологій здійснюється за 4 групами результатів**. При цьому, для виставлення семестрової оцінки має бути не менше, ніж дві оцінки за кожною групою результатів на семестр.

Все ж рекомендуємо виставляти поточні оцінки на кожному уроці, особливо за виконання кожної практичної роботи. Кожен стовпчик оцінок у журналі повинен відповідати якійсь одній групі результатів, а в журналі над або під ним стояти позначка ГР (від ГР1 до ГР4). Якщо на одному уроці учитель хоче виставити оцінки за кількома групами результатів, то під однаковою датою потрібно виставляти ці оцінки, обов'язково вказуючи до якої групи результатів вони відносяться. Увага! Якщо оцінки виставлені без вказівки на групу результатів, то вони не враховуються для виставлення підсумкових оцінок.

Рекомендуємо на основі поточних оцінок виставляти тематичне оцінювання, як підсумковий результат за виконання учнівського творчого проєкту. Вважаємо доцільним виставляти тематичні оцінки, як і поточні, також за окремими групами результатів. Це дасть можливість більш об'єктивно виставляти підсумкові оцінки за групами результатів перед семестровою оцінкою. Рішення про таку форму оцінювання потрібно затвердити на педагогічній раді школи.

Професійно-методична діяльність учителів трудового навчання, технологій Черкаської області

Розпочинаючи новий навчальний рік, ми аналізуємо недоліки і досягнення минулого. У 2024-2025 навчальному році відбувся **всеукраїнський конкурс «Учитель року - 2025»** у якому серед інших номінацій була «Технології/Трудове навчання».

Переможцем I обласного туру стала Тетяна Михайлівна Ширай, учителька трудового навчання, технологій Золотоніської гімназії ім. С. Д. Складенка Золотоніської міської ради Черкаської області. Лауреатами стали Лариса Юріївна Степанець, учителька трудового навчання, технологій Черкаської гімназії № 31 Черкаської міської ради Черкаської області, і Василь Олександрович Мусієнко, учитель трудового навчання, технологій Драбівського ліцею Драбівської селищної ради.

За результатами II всеукраїнського туру змагань Тетяна Ширай увійшла в десятку найкращих учителів трудового навчання, технологій України.

Кращою роботою, яка була подана учителями трудового навчання, технологій на **обласну виставку-конкурс «Нова українська школа Черкащини»**, що проводився з 14 по 18 квітня у онлайн форматі, визнано навчально-методичний посібник «Ефективні шляхи подолання освітніх втрат на уроках технологій (трудоного навчання)» учительки трудового навчання, технологій Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 24 Черкаської міської ради Ірини Миколаївни Якубенко.

Згідно з результатами **конкурсу на найкращий електронний освітній ресурс**, в номінації «Трудове навчання, технології» було відзначено нагородами 5 робіт.

Дипломами Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації нагороджено:

- **Юлію Володимирівну Пятяку**, учительку трудового навчання, технологій Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 11 Черкаської міської ради, за серію цифрових ресурсів «Вебсайт «Чарівниця голка» та інтерактивний посібник з технології української народної вишивки для 7-9 класів НУШ «Мова, якою розмовляє душа «Рушникові шви»;

- **Олександру Олександрівну Пономар** і Людмилу Миколаївну Борисенко, учителів технологій Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 13 Черкаської міської ради, за серію цифрових ресурсів із теми «STEAM-проєкт «Музичні інструменти: від Історії до Гармонії».

За II місце диплом комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» отримали:

- **Тетяна Леонідівна Черненко**, учителька трудового навчання, технологій Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів № 20 Черкаської міської ради;

- **Леся Іванівна Фіщук**, учителька трудового навчання, технологій Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 26 ім. І.Ф. Момота Черкаської міської ради, за серію цифрових ресурсів «Відео-уроки «Створення виробів технологією апсайклінг».

У **III етапі Всеукраїнської олімпіади з трудового навчання, технологій**, яка проходила у дистанційному форматі, взяли участь 34 учасники. Із них: з обслуговуючих видів праці – 14 дівчат, із технічних видів праці – 20 хлопців. Зазначаємо, що максимальна кількість учнів, що могли б взяти участь в олімпіаді – 63. Отже, в цьому році взяли участь лише 54% від можливої максимальної кількості учасників.

За результатами проведення олімпіади 6 учасників нагороджені Дипломом I ступеня, 5 – відзначено Дипломами II ступеня, 5 – III ступеня.

У цьому році, як і в минулому, IV етап всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання, технологій не проводився.

Орієнтовні напрямки методичної роботи професійних спільнот

Для учителів трудового навчання, технологій рекомендується здійснювати заходи, які сприятимуть підвищенню якості викладання, оновленню змісту освіти відповідно до сучасних вимог і потреб учнів (семінари, майстер-класи, обмін досвідом, професійні конкурси, виставки, вебінари тощо), допоможуть вдосконалити професійні знання і уміння для:

- розвитку творчого потенціалу учнів;
- створення методичного кейсу для викладання технологій у 5-9 класах;
- впровадження інформаційних технологій, STEM-освіти;
- опанування нетрадиційними технологіями обробки матеріалів;
- вивчення способів навчання основам сучасного дизайну;
- інтеграції навчальних предметів з технологічною галузю;
- розвитку навичок керівництва учнівськими проєктами;
- використання інструментів формуального оцінювання;
- навчання способів формування підприємницької компетентності учнів;
- вивчення міжнародного досвіду викладання технологій і адаптація кращих практик до наших умов.

Успішне впровадження оновленого змісту технологічної освіти можливе лише за умови активної взаємодії всіх учасників освітнього процесу – учнів, учителів, батьків, адміністрації та місцевої громади. Разом ми формуємо покоління свідомих, компетентних і відповідальних громадян. Тому так важливо створити освітнє середовище, що надихає дітей, підтримує їх ініціативу, розвиває компетентності, формує самостійність і критичне мислення та виховує повагу до праці.